

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2016/37/714

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van dertig studenten Geneeskunde, gezamenlijk appellanten genoemd, van wie de gegevens in een bijlage bij deze uitspraak staan vermeld, gericht tegen het besluit van dr. W.J.H.J. Meijerink MD PhD, examinator van de Faculteit der Geneeskunde, om te weigeren de norm voor het tentamen Spijsvertering en Stofwisseling (B3) aan te passen.

I. Loop van het geding

Appellanten hebben op 16 juni 2016 beroep ingesteld tegen de beslissing van de examinator. Het betreft de beoordeling van het hertentamen CAT Spijsvertering en Stofwisseling, afgenomen op 29 april 2016. De beroepschriften zijn tijdig ontvangen. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan. De beroepen zijn derhalve ontvankelijk.

Op 1 juli 2016 is namens het College aan de Examencommissie van de Faculteit der Geneeskunde, verweerster, meegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellanten nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appellanten hiertoe tijdig uitgenodigd. Een minnelijke schikking is echter niet tot stand gekomen.

Tegelijk met het indienen van het beroepschrift verzoeken appellanten een voorlopige voorziening te treffen. Op 23 juni 2016 is namens de Voorzitter van het College aan appellanten gevraagd wat zij beogen met een voorlopige voorziening. Appellanten antwoorden dat zij de uitslag en de procedure rondom het tentamen getoetst willen zien, waarna een herziening van de cijfers zou kunnen volgen. De Voorzitter oordeelt dat een dergelijke voorziening in feite overeenkomt met een uitspraak in de bodemprocedure. Om die reden wijst de Voorzitter het verzoek af.

Verweerster heeft op 20 juli 2016 een verweerschrift ingediend. De beroepen zijn behandeld ter zitting van het College op 26 augustus 2016.

Appellanten werden vertegenwoordigd door mevrouw L. Munster en mevrouw R. Sleddering, in persoon verschenen.

Verweerster werd vertegenwoordigd door prof. dr. A.J.L.M. van Balkom, mevrouw mr. drs. A.E.M. Boogerman, resp. voorzitter en secretaris van de Examencommissie, en mevrouw drs. Y. van der Hoop, toetsdeskundige. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Appellanten hebben op 29 april 2016 het hertentamen CAT Spijsvertering en Stofwisseling afgelegd. De resultaten waren voor hen teleurstellend vanwege het, in vergelijking met andere vakken, lage

slagingspercentage en lage gemiddelde cijfer. Appellanten hebben kritiek op de moeilijkheidsgraad, de inhoud en kwaliteit van het tentamen en de procedure voor het vaststellen van de uitslag. Zij verzoeken daarom om een aanpassing van de cesuur. Appellanten wijzen er voorts op erop dat in het verleden bij een tentamen van dit vak en bij een ander tentamen (Infectie en Inflammatie) in dit studiejaar wel een normverlaging is toegepast. Een verlaging van de norm is te meer dringend, omdat het onderhavige vak behoort tot het curriculum B10, dat in afbouw is. Het vak zal hierna niet opnieuw op dezelfde wijze gevolgd kunnen worden. De laatste mogelijkheden om tentamen in dit vak te doen worden in oktober 2016 en maart 2017 geboden.

In het nieuwe onderwijsprogramma wordt gebruikgemaakt van de zogeheten cohencesuur: de zak/slaaggrens is dan relatief. In het oude curriculum wordt van deze werkwijze geen gebruik gemaakt. Appellanten vragen om alsnog de cohencesuur toe te passen.

Appellanten zijn van mening dat de toets niet representatief is voor de leerstof en van een te hoog niveau, gezien het moment in de opleiding. Appellanten werden bij het tentamen gehinderd doordat van hen voor een goede beantwoording klinisch redeneren werd verwacht. Aan deze vaardigheid is echter nog onvoldoende aandacht besteed in het onderwijs.

Verder wijzen appellanten erop dat bij vraag 45 van het tentamen een sleutelwijziging is toegepast. Niet bij iedereen bleek de nieuwe becijfering correct te zijn doorgevoerd. De sleutelwijziging is bovendien doorgevoerd nadat de cijfers aan de studenten bekend waren gemaakt. Dat heeft in bepaalde gevallen geleid tot een onvoldoende, terwijl de betrokken student eerder een voldoende leek te hebben behaald. Voor appellanten is nu niet duidelijk of alleen een punt extra is toegekend aan degenen die vraag 45 goed hebben beantwoord of dat iedereen een punt extra heeft gekregen voor deze vraag.

Verweerster zet uiteen dat de cohencesuur uitsluitend bedoeld is voor toepassing op het nieuwe curriculum (2015). Het onderhavige tentamen vond echter plaats in het kader van het curriculum van 2010. Een tweede reden om de cohencesuur niet toe te passen is dat het hier om een hertentamen gaat. Bij een hertentamen wordt de cesuur die voor de eerste tentamengelegenheid werd toegepast, aangehouden.

Verweerster is van mening dat de kwaliteit van een tentamen niet kan worden gecontroleerd door toepassing van de cohencesuur. Dat bij een ander tentamen cesuurverlaging heeft plaatsgevonden, is voor verweerster geen reden om dat ook bij dit tentamen te doen.

Verweerster wijst erop dat er voortdurend aandacht wordt besteed aan klinisch redeneren tijdens het bacheloronderwijs.

Anders dan appellanten stellen, is verweerster van oordeel dat het slagingspercentages voor dit tentamen niet te laag is. Het slagingspercentage was 48%. De facultaire norm voor herkansingen ligt op 30%.

Verweerster licht voorts toe dat vóór de vaststelling van de uitslag, vijf vragen van het tentamen zijn verwijderd. Dit leidde - tezamen met de aanpassing van de antwoordsleutel voor vraag 45 - tot een stijging van het slagingspercentage van 31% naar de eerder gemelde 48%. Over vraag 45 merkt verweerster op dat er in eerste instantie geen sleutel was ingevoerd. Die sleutel is later door de examinerator aangevuld. Om te voorkomen dat daardoor alsnog een onvoldoende toegekend zou moeten worden, is besloten aan alle studenten die nog geen punt voor deze vraag hadden gekregen, een punt toe te kennen, ongeacht of het antwoord juist was of niet.

Verweerster benadrukt dat het niet aan haar is over de inhoud van het tentamen een oordeel te hebben. Wel oordeelt verweerster over de kwaliteit van de toets. De onderhavige toets voldeed aan de kwaliteitseisen. De toets is valide en betrouwbaar. De toets weerspiegelt de leerstof en komt overeen met het niveau van andere tentamens uit het derde bachelorjaar. Er is bovendien voldoende oefenmateriaal voor het tentamen aangeboden.

Ten aanzien van een specifieke klacht van een appellant (M. Visser) geeft verweerster te kennen dat de uitslag van een tentamen pas vaststaat als alle procedures voor de vaststelling van de uitslag zijn doorlopen. De klacht van deze appellant betrof vraag 45. Appellant heeft zich ten onrechte verlaten op de antwoordsleutel die wordt gepubliceerd voordat de definitieve beoordeling vaststaat. De uitslag werd echter pas definitief na de correctie van vraag 45.

III. Standpunten van partijen

Appellanten hebben bij de examinerator navraag gedaan naar de toekenning van punten bij vraag 45 na het invoeren van de juiste sleutel. De examinerator heeft appellanten gezegd dat alleen zij die na toepassing van de juiste sleutel de vraag goed hadden beantwoord, een punt gekregen hebben. Sommige studenten voldoen door hun onvoldoende resultaat voor dit hertentamen nog niet aan de eisen voor het bachelorexamen.

Verweerster zet uiteen dat elk tentamen zijn eigen cesuur kent. Voor het hertentamen wordt op dezelfde wijze als voor het eerstekantentamen de cesuur vastgesteld. Het gaat niet aan om voor het reguliere tentamen een absolute cesuur vast te stellen en vervolgens voor het hertentamen de Cohencesuur toe te passen. Hoe de cesuur tot stand komt, is bepaald in de "Toetshandleiding CAT (cursusafhankelijke toets) bij reguliere cursus" (hierna: Toetshandleiding CAT) en staat vermeld op Blackboard.

Voor tentamens wordt vooraf het kader voor de beoordeling vastgesteld. Bij het curriculum B10 is sprake van een absolute cesuur: 55% van het maximaal haalbare aantal punten onder correctie van de raadkans. Bij het onderhavige hertentamen zijn naderhand vijf vragen vervallen. Dit heeft doorgewerkt in de norm die is vastgesteld om de uitslag te bepalen.

In geval van vraag 45 van het hertentamen was aanvankelijk een verkeerde sleutel ingevoerd. Verweerster heeft toen besloten alle antwoorden goed te keuren. Daardoor ontstond de minste schade voor de studenten.

Wel wijst verweerster erop dat het slagingspercentage voor dit hertentamen normaal is.

IV. Overwegingen van het College

Het College van Beroep wijst erop dat ingevolge artikel 7.12c WHW niet de examencommissie, maar de examinerator bevoegd is tot het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag. De examencommissie heeft op grond van artikel 7.12b eerste lid sub b WHW echter de bevoegdheid richtlijnen vast te stellen en aanwijzingen te geven binnen het kader van de onderwijs- en examenregeling om de uitslag van de tentamens te beoordelen en vast te stellen. De vraag ligt voor tot waar de bevoegdheid van de Examencommissie reikt om aanwijzingen te geven voor het vaststellen van de uitslag.

De bevoegdheid van de examinerator is door verweerster neergelegd in artikel 17, lid 5, van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie van Geneeskunde. Daarin is bepaald dat de examinerator de uitslag vaststelt.

In de door verweerster overgelegde Toetshandleiding CAT is bepaald dat de toets dient te vallen binnen de kaders van de Examencommissie. Deze kaders zijn opgenomen in bijlage 8 van de Toetshandleiding CAT. Deze houden het volgende in:

- De toetscyclus is gevolgd conform toetshandleiding en de toetsmatrijs is meegestuurd met het toetsverslag;
- Percentage knowhowvragen is conform toetshandleiding (minimaal 10% in jaar 1, 30% in jaar 2, 50% in jaar 3);
- Er zijn minder dan 10% wijzigingen doorgevoerd in individuele vragen en deze wijzigingen zijn verantwoord in het toetsverslag;
- Het slagingspercentage is hoger dan 30%.

In de Toetshandleiding CAT is voorts bepaald dat:

- de cesuur van een tentamen volgens een bepaalde methode wordt vastgesteld: een student moet voor een voldoende resultaat minimaal 55% van het aantal vragen dat na aftrek van de raadkans resteert, juist hebben beantwoord;
- de cursuscoördinator (c.q. examinerator) om een nieuwe analyse van het tentamen en een nieuwe berekening van de cesuur kan verzoeken, indien één of meer vragen zijn komen te vervallen en/of de antwoordsleutel is gewijzigd;
- in uitzonderingssituaties de cesuur verder handmatig kan worden verlaagd.

Omdat, zoals onder meer in artikel 17, lid 5, van de Regels en Richtlijnen is bepaald, de examinator de uitslag van een tentamen vaststelt, dient een eventuele cesuurverlaging door de examinator te worden gedaan (binnen de kaders van de Toetshandleiding CAT).

Verweerster stelt echter in het verweerschrift dat zij (i.e. de Examencommissie) bepaalt of een eventuele cesuurverlaging plaatsvindt. Dat standpunt is strijdig met de Regels en Richtlijnen alsook met de WHW en de daarop gebaseerde facultaire OER. Uit de gegevens die door partijen zijn verstrekt, valt niet onomstotelijk vast te stellen of de examinator zelfstandig en in alle vrijheid, maar met inachtneming van de kaders, de uitslag heeft vastgesteld. Nu niet zeker is of de beoordeling correct tot stand is gekomen, met inachtneming van de positie van de examinator enerzijds en die van de examencommissie anderzijds, worden de beroepen gegrond verklaard.

V. Uitspraak

Het College van Beroep verklaart de beroepen gegrond, vernietigt de door appellanten aangevochten beoordelingen van het hertentamen CAT Spijsvertering en Stofwisseling uit Bachelor 3, afgenomen op 29 april 2016, en draagt de examinator dr. W.J.H.J. Meijerink op om binnen twee weken, oftewel uiterlijk 12 september 2016, zelfstandig, binnen de kaders van de Toetshandleiding CAT, de cesuur en de uitslag van voornoemd hertentamen vast te stellen, waarbij bij geen van de getentamineerden een verlaging van het tentamencijfer ten opzichte van de vernietigde beoordeling plaatsvindt.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 13 september 2016 door mr. dr. A.J.G.M. van Montfort (voorzitter), mw. J. Beuk, prof. dr. A.P. Hollander, mw. drs. T. Mekking, de heer M. ter Velde, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

mr. dr. A.J.G.M. van Montfort
voorzitter

mr. drs. J.G. Bekker
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 46,-.